

SDG 16: Mír, spravedlnost a silné instituce

Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních

Tento cíl usiluje o mír a spravedlnost ve všech částech světa a o posílení institucí, které brání násilí, terorismu a kriminalitě. OSN požaduje ukončit války a násilí ve světě, odstranit zneužívání, vykořisťování a obchod s lidmi, bojovat proti všem formám zločinu a korupce, zajistit každému rovný přístup a spravedlivé zacházení. OSN klade důraz také na volný přístup k informacím pro všechny a ochranu základních práv a svobod. Chce také posílit zapojení rozvojových zemí do rozhodování v mezinárodních institucích.

VIDEO MATERIÁL

Video je možné využít v hodině jako podpůrný materiál:

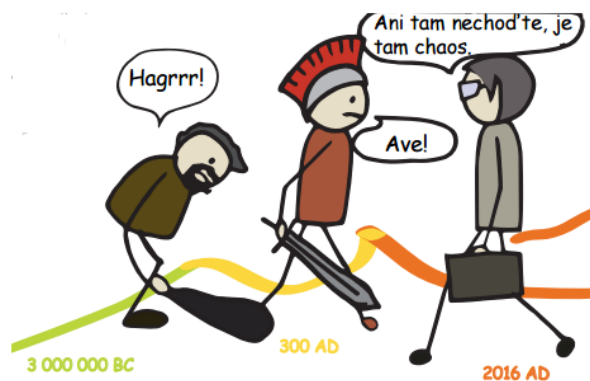
ZDROJ: <https://youtu.be/zsvdlO2uOjY>

KOMIKS

Téma je možné žákům zprostředkovat i pomocí výherního komiksového příběhu.

Ke stažení: <http://www.adra.cz/file/1935>

Ke stažení: <http://www.adra.cz/file/1936>

Aktivita: Právo na dětství? (45 minut)

1. Úvodní aktivita – Moje práva a povinnosti (10 minut)

Pedagog rozdělí třídu do pěti skupin. Každá skupina se pokusí na velký papír odpovědět na tyto otázky.

Jaká práva a povinnosti máte?

Jsou vaše práva ukotvena v nějakých oficiálních dokumentech? V jakých a proč?

Navzájem skupiny představí své nápady ostatním.

2. Aktivita – film Dětský voják (10 minut)

Třída zhlédne krátký animovaný film: <http://www.lidskaprava.cz/student/prava-deti/foto-video/detsky-vojak>. Poté ve skupinách prostudují interaktivní mapu: <http://www.lidskaprava.cz/student/prava-deti/interaktivni-mapy>. Studenti se ve skupinách snaží odpovědět na následující otázky:

Jakou šanci mají po skončení konfliktu naverbované děti-vojáci na to, že dodělají alespoň nějakou školu?

Je známo, že v některých válkách (např. v Sierra Leone) dávali velitelé v nasazování do určitých operací přednost dětským vojákům před dospělými. V čem myslíte, že mohou být v boji "lepší" děti?

Co máte společného s hlavním hrdinou?
Co rozdílného?

Navzájem skupiny představí své nápady ostatním.

3. Aktivita – Úmluva o právech dítěte (15 minut)

Každá skupina dostane vytištěnou Úmluvu o právech dítěte. V Úmluvě o právech dítěte studenti najdou pasáže týkající se dané problematiky (zneužití ve válce apod.).

Úmluva o právech dítěte:
http://www.lidskaprava.cz/uploads/10_CRC-.pdf

4. Závěr (10 minut)

Společná rekapitulace zjištěných informací o právech dítěte a dětských vojácích.

Teoretické informace:

Problém dětských vojáků je v současnosti aktuální především v zemích a oblastech, kde probíhal nebo pokračuje ozbrojený konflikt. Většina z přibližně 300 000[1] dětských vojáků pochází především ze Střední Afriky, Jihovýchodní Asie a Blízkého východu. Za dětského vojáka je považována osoba mladší 18 let, která je součástí ozbrojených sil nebo ozbrojených jednotek o jakékoliv velikosti. Za dětské vojáky jsou považovány jak chlapci, tak dívky a jsou jimi i posílčci, sluhové apod.

Využívání dětí v ozbrojených konfliktech porušuje mimo jiné jejich právo na osobní svobodu, na svobodu pohybu a pobytu, právo na vzdělání, na vyrůstání v rodině a na všeobecný rozvoj. Článek 38 Úmluvy o právech dítěte státy zavazuje k maximální snaze zamezit dětem mladším 15 let jakoukoli účast na bojových operacích. Navíc kdokoli, kdo by využíval děti mladších 15 let v ozbrojených konfliktech, tím může spáchat válečný zločin a může být stíhán Mezinárodním trestním soudem (ICC) v Haagu.

K Úmluvě o právech dítěte byl v roce 2000 přijat Opční protokol o zapojování dětí do ozbrojených konfliktů, který ratifikovalo

již 128 států. Protokol jde dál než Úmluva a zcela zakazuje verbování dětí mladších 18 let nestátními ozbrojenými skupinami. Státy pak Protokol zavazuje ke zvýšení minimální věkové hranice (více jak 15 let) pro službu v armádě. Pokud tuto hranici stát nestanoví nad 18 let, musí splnit další podmínky (například dítě mezi 15 a 18 lety i jeho rodiče musí souhlasit s nástupem do služby).

Děti jsou ve většině případů součástí ozbrojených skupin, jejichž cílem je boj proti oficiální vládě, odlišným etnikům či dalším ozbrojeným skupinám (např. Pobřeží Slonoviny, Srí Lanka, Uganda, Kolumbie, Afghánistán). Částečnou výjimku tvoří například Demokratická republika Kongo, Barma (Myanmar) nebo Čad, kde jsou nezletilí rekrutováni i do pravidelné armády státu. Děti v ozbrojených skupinách slouží jako doručovatelé zpráv, živé štíty, vyzvědači, sluhové či nosiči břemen, ale často i bojují se zbraní v ruce.

Kromě těch, kteří se stanou vojáky zdánlivě dobrovolně (materiální důvody, ztráta rodiny, touha po pomstě), je vysoké procento verbováno proti vlastní vůli a za použití fyzického násilí.

Děti bývají hromadně unášeny ze svých domovů a své rodiny už často nikdy nespátí. Po naverbování následuje tvrdý fyzický výcvik, který často končí smrtí nejslabších jedinců. Poté přichází na řadu základní taktika boje a trénink se zbraněmi. Součástí přijetí mezi ostatní bojovníky bývá závěrečná zkouška, ve které musejí (často pod vlivem drog) zastřelit jednoho ze zajatců. Je méně známé, že více než třetinu dětských vojáků tvoří dívky. Ty musí často přežívat s menšími dávkami potravy než chlapeci a častěji se také stávají oběťmi pohlavního zneužívání.

Děti, které projdou podobnými zážitky, nesou jejich následky po celý zbytek života. Usnadnit jejich začlenění do společnosti mají programy DDR, založené na třech základních principech: Disarmament (odzbrojení), Demobilization (vyčlenění z bojových jednotek, zjištění identity za účelem nalezení rodiny) a Reintegration (psychologická pomoc, poskytnutí základního vzdělání a zapojení do společnosti).

Bojem proti fenoménu dětských vojáků se zabývá také mnoho nevládních organizací. Mezi nejvýznamnější patří Coalition to Stop the Use of Child Soldiers, kterou v roce 1998 založilo šest mezinárodních lidskoprávních organizací (Amnesty International byla jednou z nich). Velkou měrou také přispívá hnutí Save the children, jehož projekt Rewrite the Future se soustředí na rozvoj školství v konfliktních oblastech.

Zdroj:

<http://www.lidskaprava.cz/student/prava-deti/clanky/detsti-vojaci>